

Alba Forés i Rubèn Soler van estudiar junts comunicació audiovisual al Campus de Gandia. Ella des de Barcelona i ell des de València, van anar perfilant *L'estiu més negre*.

“Bosc endins, oïes el silenci, no hi havia res”

El film guanyador del premi al Millor Curtmetratge Documental al Mon.Doc ha arribat als mecenes que van invertir per poder dur-lo endavant, gràcies a la plataforma de micromecenatge Verkami. Un documental que va sorgir per la inquietud d'Alba Forés, llombaiña de naixement, per saber un poc més sobre aquest funest esdeveniment. Rebem aquests codirectors al Centre Octubre, on fa uns mesos presentaven el documental en una sala plena de gom a gom.

—Un documental creat gràcies al micromecenatge. Creieu que aquest pot ser el futur de la cinematografia?

—RUBÈN SOLER: No. El mecenatge afortunadament existeix, i està molt bé que existisca, perquè permet rebre ajudes perquè l'artista pugui acabar l'obra, però no pot ser el futur. No hi ha una indústria

Alba Forés i Rubèn Soler treballen junts, per primera vegada, en la direcció de 'L'estiu més negre', documental que relata l'incendi que va arrasar les terres de Cortes de Pallars i Andilla ja fa dos anys.

cinematogràfica, ha estat dilapidada, a l'igual que es va dilapidar la indústria musical. Ara l'edifici ha caigut i estem

arreplegant les runes. El micromecenatge ens ajuda a aportar noves idees, és un pegat, però no pot ser el futur.

—Amb Tasio Alonso, un dels principals afectats per l'incendi i protagonistes del documental, va contactar via web, amb la plataforma Verkami. Segons tinc entès, vós proposeu el tema, la gent el finança i hi pot aportar noves idees. És un documental obert, podríem dir-ne?

—ALBA FORÉS: És clar, la gràcia de la campanya és que el correu treia fum. l'estiunesnegre@gmail.com cada dia rebia més i més correus de gent que s'oferia per donar-nos materials, que ens demanava que tractàrem més temes... I un d'aquests correus va ser el de Tasio Alonso i ens vam posar de seguida en contacte amb ell.

—R. SOLER: Tasio va ser un pilar fonamental per al documental. És un testimoni que va viure l'incendi de primera mà: hi va perdre sa casa.

Jo recorde que per al documental vaig fer una recerca a YouTube de vídeos de l'incendi i la veritat és que escrivia als usuaris i em cedien el material sense cap problema. La gent hi estava molt implicada, hi havia una resposta molt bona.

—A. FORÉS: Vam notar que hi havia interès per això, que la idea que havíem tingut responia, primer, a una inquietud personal meua, i després a la necessitat d'explicar-ho. Perquè sabíem que era un fet extraordinari que va afectar les nostres vides d'alguna manera, i vam notar que, efectivament, la gent esperava que algú explicara, que anara més enllà. I és això el que t'anima.

—A més, la informació sobre aquest incendi va ser molt difusa...

—A. FORÉS: Clar, i amb les presses a què obliga qualsevol esdeveniment d'aquests. Després hem pogut descobrir que és una cosa molt complexa. És un problema que tornarem a viure. Quan vam repassar amb Raúl Quílez els incendis forestals al País Valencià des de l'any 1978, vam poder veure que cada 20 anys hi ha un gran incendi forestal. Era com si tocara, aquell 2012. El problema és l'abast de l'incendi. No devia haver-se'n anat tant de mare, però la càrrega de combustible era tan gran, la vegetació ja havia crescut i no s'havia cuidat, que es va disparar l'incendi. Però en realitat és un fet que tocava i que tornarem a viure, com diu Raúl Quílez.

La primera vegada que t'ho diu, impacta, però és així.

—**Heu seguit en contacte amb els afectats? Han rebut les ajudes?**

—A. FORÉS: Sí, hem mantingut el contacte amb tots ells. És molt especial aquest fet i et fa viure'l amb ells. Et fa sentir útil, sents que has aportat alguna cosa.

—R. SOLER: No han rebut les ajudes al 100%. Tasio sí que va rebre una part de les ajudes, les que provenien d'Europa. Les altres han arribat, però Tasio no les té: en algun punt s'han perdut. En el cas de Raquel, l'últim que sabem és que no ha rebut res.

—A. FORÉS: Ella estava batallant, amb papers i altres. Li demanaven coses no demostrables, com la factura de la mel o requeriments d'un tractor que no necessita permís de circulació. La qüestió era no posar-li-ho fàcil. Ara tornarem a posar-nos en contacte amb ells i el que volem és que siguin ells mateixos els qui expliquen a la web la seua evolució.

—**Personalment, creieu que s'hauria pogut actuar d'una manera diferent?**

—R. SOLER: Personalment, l'experiència em diu que aquest tipus d'accidents crea molt de soroll al seu voltant. Gent que critica l'actuació de les brigades... De sobte tots són tècnics forestals. És molt complicat posicionar-se sobre si s'hauria pogut o no actuar de diferent manera. Segons girava el vent, els brigadistes havien de recórrer un camí o un altre, hi havia una gran desinformació, a més de mapes no actualitzats...

—A. FORÉS: No hi ha un sol motiu per què passen aquestes coses. És veritat que s'hauria pogut fer més prevenció, és veritat que el comportament del vent i el foc va superar les expectatives de molts. No hi ha un culpable, que és el que potser la gent esperava trobar. Quan veus el documental, et fa pensar i interessar-te i protegir-te, però no hi ha un sol motiu que et faça apuntar a un culpable. Sempre diem que *L'estiu més negre* és un mosaic de veus, i has de ser tu mateix el que en traga les pròpies conclusions. Una de les coses que més ens ha trencat el cap —i per això vam fer moltes versions fins a arribar a la definitiva—, era l'equilibri entre totes les veus. Si tenim el trencaclosques, segurament arribarem a crear el nostre

Un dels moments de gravació del documental, en què es veuen les conseqüències de l'incendi.

propi. Trobar l'equilibri ens va costar molt, però era la principal preocupació. No donar una única versió, deixar que cadascú s'expressara i tenir totes les peces del trencaclosques.

—**I quin sabor de boca us van deixar les entrevistes amb els afectats i les visites als boscos cremats?**

—A. FORÉS: Aquest documental m'ha enriquit molt com a persona. És dels projectes que emocionalment m'ha colpit més i això et fa créixer. Al final el documental parla de la pèrdua, amb els incendis forestals d'excusa. Però és un documental vivencial, on les emocions juguen un paper fonamental.

—R. SOLER: Recorde l'arribada a la muntanya al setembre del 2012. Encara feia olor. I això impacta moltíssim. Camines i et cau cendra. Caminaves bosc endins, cap a la zona cremada i oïes el silenci: de sobte no hi havia res, ni cigales ni ocells... I anar per la muntanya amb la càmera i de sobte enfonsar-nos perquè on abans hi havia arrels ara hi ha terra. On abans hi havia vegetació ara no queda res.

—A. FORÉS: L'arribada a Dos Aigües, que abans li deien la *Suïssa valenciana*, ara és superfície lunar. La primera vegada que vam arribar a aquella espècie de túnel del terror, va ser una sensació... jo me'n tornava a Barcelona amb ganes de plorar. Era una imatge d'alt impacte. Ara, però, es va refent. A mesura que tornes uns mesos després t'adones que naixen brots verds, alguns matolls, però el primer impacte va ser molt dur.

—**L'octubre passat rebíeu el premi al Millor Curtmetratge Documental al Mon.Doc. Que suposen per a aquest tipus de produccions els premis rebuts? Algun altre certamen en l'horitzó?**

—R. SOLER: Que et donen el premi està molt bé, és un reconeixement a la teua feina, però gràcies al premi et coneix gent i tornes a parlar del documental, de la història dels personatges, que és el que realment cal no oblidar. I continuar preparant coses perquè la gent no ho oblide. Perquè ací, malauradament, quan passa el foc, la gent se n'oblida, i sobretot la gent que viu més cap a la costa. Els d'interior han de conviure amb ell, però els de la costa se'n poden oblidar perquè no veuen les conseqüències.

—**Després de l'èxit aconseguit amb *L'estiu més negre*, teniu alguna altre projecte entre mans?**

—A. FORÉS: La idea que tenim al cap, i ara per ara és encara una idea, és fer una espècie de jornades de conscienciació sobre incendis forestals amb experts de la Fundació Pau Costa. Ara per ara és un projecte, però esperem que vaja endavant. Però fins fa res encara estàvem repartint els DVD als mecenes. Tot just acaba ara aquest procés i encara no hem tingut temps de pensar què volem fer. Ens absorbeix molt, però si tens una vena creativa, et naix el cuquet i vols continuar endavant. Però de moment encara li queda bastant recorregut, a *L'estiu més negre*.

Eva Javier Soler